

HOE BETREK JE MENSEN MET EEN LICHT VERSTANDELIJKE BEPERKING IN HET GEMEENTELIJKE BELEIDSPROCES?

Waarom deze waaier?

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) weten zelf het beste waar zij tegenaan lopen. Daarom is het belangrijk dat zij hun stem laten horen. Veel gemeenten worstelen met de vraag hoe ze deze groep betrekken bij beleid en hun ervaringen inbrengen. Deze waaier is gemaakt om u te inspireren om mensen met een LVB een stem te geven.

Deze instrumentenwaaier bevat 11 uiteenlopende instrumenten voor mensen met een LVB, hun ondersteuners, beleidsmakers en cliënten- en adviesraden om mensen met een LVB te betrekken bij beleid. Ontmoeting en dialoog zijn in deze instrumenten het uitgangspunt, maar de een is een onderzoeksinstrument, de ander een spelvorm of training. Per instrument is in de beschrijving aangegeven waar de focus ligt.

Deze instrumentenwaaier is samen met de LVB-doelgroep en belangrijke partners geselecteerd en samengesteld. Zij hebben de instrumenten uitvoerig beoordeeld op toegankelijkheid en bruikbaarheid. De partners die hieraan mee hebben gewerkt zijn:

- [Stichting Prisma Amsterdam](#)
- [LFB](#)
- [Ieder\(in\)](#)
- [Stichting ABRI](#)
- [LSR](#)
- [Zorgbelang Gelderland](#)
- [Cliëntenbelang Amsterdam](#)
- [Disability Studies NL](#)
- [Gemeente Almere](#)

Wij hopen dat u als ervaringsdeskundige, beleidsambtenaar of ondersteuner geïnspireerd raakt om deze instrumenten in te zetten om zo de stem van de LVB-doelgroep te laten horen in het gemeentelijk beleidsproces.

De instrumenten in deze waaier zijn:

1. Cliënten over Kwaliteit ▶
2. Cliëntenplatform voor mensen met een LVB ▶
3. Dialooggesprekken ▶
4. Denken en Tanken ▶
5. Doe je mee? Een eigenwijs spel ▶
6. Het G-KRACHT politiek panel ▶
7. Persona methodiek ▶
8. Kwartetspel Praat met mij ▶
9. Samen sterker ▶
10. Themacafé's van LFB ▶
11. Zeg het zelf! ▶

1 Cliënten over Kwaliteit (CoK)

Onderzoeksinstrument

Wat is het?

Kwaliteit in de zorg krijgt steeds meer aandacht. De mening van de cliënt is dan ook het uitgangspunt van het onderzoeksinstrument Cliënten over Kwaliteit (CoK). CoK is het VGN-erkend kwaliteitsinstrument van het landelijk steunpunt op het gebied van (mede)zeggenschap (LSR) waarbij de cliënt het voor het zeggen heeft. CoK levert verbeterinformatie op individueel, locatie- en stichtingsniveau. Op individueel niveau worden uitkomsten meegenomen in de zorgplanbespreking. Op locatie- en stichtingsniveau kunnen manager en bestuurder op basis van de uitkomsten, verbeteringen initiëren. Helder en direct bruikbaar.

Dit instrument wordt tot nu toe vooral binnen zorginstellingen gebruikt maar is ook in te zetten als onderzoeksinstrument in het gemeentelijk domein. Heeft u als gemeente interesse? Neem dan contact op met [het LSR](#). Zij verkennen samen met u de precieze vraag en geven aan hoe dit instrument ingezet kan worden.

Aanpak

De CoK Cyclus gaat als volgt in zijn werk:

- **Startoverleg:** Het LSR licht de aanpak van CoK toe en stelt de planning vast.
- **Invullen vragenlijst:** Cliënten, eventueel met ondersteuning van het LSR of een medewerker van de instelling, vullen de vragenlijst in.
- **Bespreken uitkomsten:** De persoonlijke begeleider en cliënt bespreken de uitkomsten van de vragenlijst. Op basis hiervan worden doelen voor de cliënt opgesteld. De doelen worden opgenomen in het zorgplan van de cliënt.
- **Groepsgesprek:** In het groepsgesprek wordt samen met cliënten gepraat over de resultaten van de raadpleging. Het LSR vraagt of de uitkomsten herkenbaar zijn voor cliënten. Dan bedenken cliënten verbeteringsuggesties met elkaar die

de input vormen voor de verbeterplannen van de instelling. De toegevoegde waarde van het groepsgesprek is dat cliënten elkaar bevruchten.

- **Rapportages:** Het LSR schrijft de rapportage(s) voor de locaties en instellingen, maar eventueel kan dit voor de gemeente gebruikt worden. Van de rapportage(s) maakt het LSR ook een cliëntenversie.
- **Presentatie resultaten:** Het LSR presenteert de gevonden resultaten, conclusies en aanbevelingen.

Wat is het doel?

Het LSR wil cliënten laten nadenken over hun eigen leven en de invloed die zij daarop hebben. Als cliënt je mening geven en aandacht vragen voor jezelf is daarin belangrijk. Het LSR streeft ernaar om verbetermogelijkheden lokaal door te voeren, dus dicht bij de woonsituatie van cliënten. Dit kan zowel op zorginstellingsniveau als beleidsniveau (collectief) geagendeerd worden.

Eenmalig in te zetten of frequent?

Eenmalig of frequent.

Is het gratis?

Nee.

Waar kan ik meer informatie vinden over dit instrument?

Meer informatie vindt u op de [website van het LSR](#): Het landelijk steunpunt op het gebied van (mede)zeggenschap.

2 Cliëntenplatform voor mensen met LVB

Platform

Wat is het?

Via dit platform geven mensen met een LVB waardevolle tips en adviezen over wat nodig is om mee te doen. Een platform heeft de volgende kenmerken:

- Het platform bestaat uit mensen met een LVB. Het platform adviseert zowel gevraagd (n.a.v. agendering door de gemeente) als ongevraagd (n.a.v. signalering vanuit de doelgroep).
- Er zijn verschillende onderdelen, zo kan iedere persoon meepraten op een manier die voor hem of haar wenselijk en passend is. De cliënt is de expert en de werkwijze laagdrempelig.
- De belangenbehartiging gebeurt niet alleen schriftelijk. Het platform brengt ook beleidsmakers, politici, zorgmanagers en instanties zoals de politie en woningbouw, met cliënten in gesprek.
- Het heeft een netwerkstructuur omdat het aansluit bij de bestaande groepen en organisaties.
- Het gaat uit van de dialoog. Het platform kijkt niet alleen naar de knelpunten, maar denkt ook mee over goede voorbeelden en ideeën voor verbetering.

Wat is het doel?

Het bewerkstelligen dat mensen met een LVB vanuit een onafhankelijke positie (gevraagd en ongevraagd) optimaal betrokken zijn bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie op alle levensgebieden van het gemeentelijk beleid. De vraag 'wat heeft iemand met een beperking nodig om prettig te leven en zijn weg te vinden in de stad?' staat centraal.

Enmalig in te zetten of frequent?

Frequent.

Is het gratis?

Nee. Er is structurele financiële ondersteuning nodig om het platform op te zetten en te faciliteren.

Waar kan ik meer informatie vinden over dit platform?

Het platform is een initiatief van [Cliëntenbelang Amsterdam](#) en [KansPlus](#).

Meer informatie kunt u opvragen door een e-mail te sturen naar de projectleider in Amsterdam. Dat is Sophie Pennington de Jongh.

S.PenningtondeJongh@clienbelangamsterdam.nl

Meer informatie is te lezen in het [projectvoorstel](#) en het [onderzoeksrapport](#) dat vooraf ging aan de oprichting van het platform.

Een impressie van wat wat het Platform tot nu toe al heeft gedaan:

- Het Platform heeft [een advies](#) opgesteld over 'beleidsparticipatie' door mensen met LVB. Het beschrijft de ideeën van mensen met een LVB zelf: hoe willen zij meepraten over beleid? Wat hebben zij daarvoor nodig? Over welke onderwerpen willen zij meedenken?
- Het ministerie van Veiligheid & Justitie vertelt over [ervaringen](#) met politie en justitie.
- Het Platform ging [in gesprek](#) met een wethouder over mensenrechten voor mensen met een LVB.
- Het Platform heeft de afdelingen van de gemeente Amsterdam [geadviseerd](#) over toegankelijkheid voor mensen met een LVB.
- [Een artikel](#) waarin de projectleider samen met een van de deelnemers over het Platform vertelt.

3 Dialooggesprekken

Methode van Zorg Verandert

Wat is het?

Dialoogbijeenkomst van Zorg Verandert is een werkvorm die ingezet wordt door een organisatie of gemeente om met hun achterban, leden of bewoners in gesprek te gaan. Bijvoorbeeld over een afgebakend onderwerp of thema. Iedereen neemt deel als zichzelf en dus niet vanuit zijn of haar professionele rol.

Wat is het doel?

Deelnemers krijgen (meer) grip op de eigen situatie. Ze luisteren naar elkaars zorgen en behoeften. Zoals, wat is er nodig om langer thuis te wonen? Hoe kan ik in een keukentafelgesprek uitleggen wat ik belangrijk vind? Hoe bouw ik een netwerk op en onderhoud ik deze? Mensen wijzen elkaar de weg, geven elkaar moed en inspireren elkaar.

Bij elke bijeenkomst verzamelt Zorg Verandert feedback van de deelnemers. Vervolgens brengen ze daarmee de vragen, knelpunten, behoeften en wensen van mensen in kaart. Deze informatie gebruikt Zorg Verandert voor de doorontwikkeling en de uitvoering van de volgende bijeenkomsten.

Bovendien rapporteren ze de organisaties die betrokken zijn bij de betreffende dialoogbijeenkomst. Dit stelt organisaties in staat de juiste middelen te ontwikkelen, afgestemd op de behoeften van hun doelgroepen. Mensen kunnen hun ervaringen met het regelen van zorg en ondersteuning ook doorgeven via het [Signaalpunt](#) op de website van Zorg verandert.

Enmalig in te zetten of frequent?

Enmalig of frequent. De keuze is afhankelijk van de behoefte van de gemeente of organisatie. De bijeenkomsten kunnen wisselende vormen aannemen. Zo kan er bijvoorbeeld gekozen worden voor twee dialogen en een workshop.

Is het gratis?

Programma Zorg Verandert is een vijfjarig (verander)programma dat wordt gesubsidieerd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het programma wordt uitgevoerd via een samenwerkingsverband van negen patiënten- gehandicapten en ouderenorganisaties: penvoerder leder(in), LPGGz, KBO-PCOB, NOOM, LFB, Naar-Keuze, Koepel Adviesraden Sociaal Domein, Zorgbelang Nederland en Per Saldo.

Waar kan ik meer informatie vinden over deze methode?

Meer informatie vindt u op de [website van Zorg Verandert](#) of neem contact op met de regiocoördinator van Zorg Verandert in uw eigen regio.

4 Denken en Tanken

Methode van het LFB

Wat is het?

Denken en Tanken is een methode waarbij mensen met een LVB een aantal keer per jaar bij elkaar komen om over vier thema's te praten die voor hen belangrijk zijn. Tijdens deze bijeenkomsten krijgen de mensen alle gelegenheid om hun meningen te geven en bijdrages te leveren. Ze leren op deze manier hun mening te vormen, te geven en meer (in)zicht te krijgen op hun eigen kwaliteiten.

Wat is het doel?

Het doel is dat mensen met een verstandelijke beperking nog meer gaan emanciperen en beter voor zichzelf durven op te komen. Dat er niet over ze gepraat wordt, maar met hen. Ook wordt er veel input opgehaald over wat deze groep mensen meemaakt, wat ze vinden en hoe ze dat zelf liever zien. Daarnaast maken ze n.a.v. alle gesprekken ook informatieboekjes en/of ontwikkelen ze methoden. Enkele voorbeelden hiervan zijn het VN-verdragboekje, informatie van UWV, het participatiekwartetspel, product sociale netwerken, omgaan met geld, Wmo, of het oefenen van keukentafelgesprekken. Er kan tevens met andere thema's en producten worden gewerkt.

Enmalig in te zetten of frequent?

Enmalig of frequent. De methode wordt landelijk aangeboden aan mensen met een LVB. De bijeenkomsten vinden vaak plaats op LFB locaties. Mogelijk ook regionaal of stedelijk.

Is het gratis?

Nee, de prijs is afhankelijk van de afspraken die gemaakt worden. Dit heeft te maken met het aantal deelnemers, de frequentie van het aantal bijeenkomsten en de locatie. Voor een prijsindicatie kunt u het beste contact opnemen met het LFB.

Waar kan ik meer informatie vinden over deze methode?

U kunt meer informatie vinden op de [website van het LFB](#). Ook kunt u een e-mail sturen naar info@lfb.nu of bellen naar 030-2363761.

5 Doe je mee? Een eigenwijs spel

Spelvorm

Wat is het?

'Doe je mee?' is een bordspel ontwikkeld voor mensen met een LVB en hun omgeving. Aan de hand van vragen, stellingen, opdrachten en foto's gaan betrokkenen op een speelse en laagdrempelige manier het gesprek aan over de kwaliteit van leven. Dit gesprek wordt tijdens een workshop geleid door een getrainde spelleider.

'Doe je mee?' speel je met maximaal zes mensen met en zonder beperking. Het is een meerwaarde als het spel begeleid wordt door een spelleidersduo: iemand met én iemand zonder verstandelijke beperking. De LFB biedt een training voor spelleidersduo's aan.

Wat is het doel?

De thema's die aan bod komen zijn: gezondheid, ondersteuning, ontmoeten, leren en werken, relatie, vrije tijd, wonen en wensen. Door deze combinatie van thema's ontdekken de betrokkenen samen wat voor de deelnemers echt belangrijk is in het leven. Door de opzet van het spel komen de werelden van de deelnemers dichterbij elkaar waardoor er meer verbinding ontstaat.

Enmalig in te zetten of frequent?

Enmalig of frequent

Is het gratis?

Nee, het spel is voor € 25,- te bestellen via de [webshop](#). U kunt ook de [\(gratis\) app](#) downloaden via Google Play en de App Store.

Waar kan ik meer informatie vinden over dit spel?

Meer informatie over het bordspel, bestelwijze, training en de app vindt u op de [website van Doe je mee?](#).

Bekijk en deel ervaringen en foto's op de [Facebookpagina](#)

U kunt ook contact opnemen met Ellen Spanjers van [Stichting De Bagagedrager](#) door een e-mail te sturen naar welkom@debagagedrager.nl of te bellen naar 06-51718783.

6 G-KRACHT politiek panel

Methode

Wat is het?

Het G-KRACHT politiek panel is een methode om mensen met een LVB te laten praten over het lokale beleid van de gemeente. Hoe pakt beleid in de praktijk uit en wat zien zij graag veranderd? Het G-KRACHT politiek panel bestaat uit 10 mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking, vanaf 18 jaar. De panelleden praten met de gemeente en anderen partijen over problemen die zij tegenkomen in hun dagelijks leven en proberen daar iets aan te veranderen. Bijvoorbeeld winkeliers voor toegankelijkheid of met taxibedrijven over vervoer.

Het panel wordt ondersteund door vier coaches. Deze coaches heten SAM-maatjes. SAM staat voor Samen Actief Maatschappelijk betrokken. De panelleden vragen samen met hun SAM Maatjes, aandacht voor zaken waar tegen aan gelopen wordt. Een keer per maand komen ze bij elkaar om hun speerpunten te bespreken.

Wat is het doel?

Mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking mee laten praten over het lokale beleid van de gemeente. Hierdoor krijgen de deelnemers meer zelfvertrouwen en bovendien vergroot de deelname hun politieke interesse.

Enmalig in te zetten of frequent?

Frequent.

Is het gratis?

Nee, het G-KRACHT politiek panel moet worden ondersteund en gefaciliteerd door de gemeente en professionals.

Waar kan ik meer informatie vinden over deze methode?

Het G-KRACHT politiek panel is onderdeel van de gereedschapskist [Praat met Mij](#). Meer informatie vindt u op de [website van Stichting Abri](#).

7 Persona methodiek

Methode

Wat is het?

De Persona methodiek is een instrument om het gemeentelijk beleid te beïnvloeden en speciaal op maat gemaakt voor mensen met een LVB. Een persona is opgebouwd uit belangrijke kenmerken van een bepaalde doelgroep en gebaseerd op feitelijke informatie en kennis. Als gemeente, als cliënt- of belangengroep of als aanbieder kun je met behulp van een persona veranderingen in beleid samen of alleen doordenken en je acties en beleid hierop afstemmen. Dat is een grote meerwaarde van een persona. Niet het aanbod staat centraal, maar de leefsituatie en vragen van de burger/cliënt waar je het voor doet. Een persona zorgt ervoor dat de doelgroep niet in vage kenmerken wordt omschreven maar gaat leven. Een doelgroep krijgt zo letterlijk een gezicht. Een belangrijk principe is dat de doelgroep zelf de persona ontwikkelt. De professional heeft alleen een begeleidende rol. De deelnemers geven de informatie en maken de keuzes over hoe de persona eruit moet zien. Zij weten tenslotte als geen ander waar ze in het dagelijks leven mee te maken hebben en waar ze tegenaan lopen.

Aanpak

De persona wordt in vijf stappen gemaakt samen met de deelnemers (vier bijeenkomsten).

- Stap 1: de persona ontwerpen: de eerste werkbijeenkomst
- Stap 2: de persona maken: de tweede werkbijeenkomst
- Stap 3: de persona uitwerken
- Stap 4: vul de persona aan: de derde werkbijeenkomst
- Stap 5: de persona presenteren en inzetten: de terugkombijeenkomst

De bijeenkomsten worden ondersteund en gefaciliteerd door twee begeleiders. De beste combinatie van begeleiders bestaat uit een begeleider die de deelnemers kent en een begeleider die van buitenaf komt. Deelnemers vinden het prettig om een vertrouwd gezicht te zien, maar het werkt goed als de begeleider van buitenaf open en nieuwsgierige vragen stelt zonder voorkennis over de deelnemers. Dit zorgt voor een open houding en gesprek.

Wat is het doel?

Persona's helpen om meer te denken vanuit de leefwereld van de doelgroep zelf en gemeentelijk beleid te beïnvloeden.

Enmalig in te zetten of frequent?

Enmalig of frequent.

Is het gratis?

Ja, de werkbeschrijving is gratis toegankelijk.

Waar kan ik meer informatie vinden over deze methode?

De Persona methodiek voor mensen met een verstandelijke beperking is onderdeel van de gereedschapskist [Praat met Mij](#).

* Cliënten van Stichting ABRI en Stichting Prisma hebben de persona's 'Nel Blom' en 'Robin' ontwikkeld. Op basis van hun ervaringen is de bestaande Persona methodiek op maat gemaakt voor mensen met een licht verstandelijke beperking.

8 Kwartetspel Praat met mij

Spelvorm

Wat is het?

Het Praat met mij Kwartetspel helpt mensen met een verstandelijke beperking en mensen van een gemeente om met elkaar in gesprek te gaan. De onderwerpen van het spel gaan over zaken waar mensen met een LVB dagelijks mee te maken hebben, zoals koken, administratie en veiligheid. De onderwerpen bieden houvast in het gesprek. De speler met de meeste kwartetten aan het einde van het spel is de winnaar. De uitkomsten van het gesprek worden gebruikt door beleidsmedewerkers, wethouders, gemeenteraadsleden en andere belangstellenden binnen een gemeente.

Het Praat met Mij Kwartetspel bestaat uit 32 kaarten en de spelregels. Vier tot acht spelers kunnen meedoen. De deelnemers hoeven niet persé hun eigen situaties als voorbeeld te gebruiken. Voor deelnemers met een beperking is het soms makkelijker te vertellen over ervaringen van mensen in hun omgeving dan hun eigen verhaal te delen. Daarnaast is een spelleider nodig, bijvoorbeeld een begeleider van mensen met een LVB of beperking.

Wat is het doel?

Het belangrijkste doel is dat er een gesprek op gang komt tussen de deelnemers van het spel. Dus tussen de doelgroep zelf, professionals, beleidsmaker, familie, vrijwilligers etc.

Enmalig in te zetten of frequent?

Enmalig of frequent.

Is het gratis?

Nee. Het kwartetspel met gebruiksaanwijzing is te bestellen voor € 20,- inclusief verzending.

Waar kan ik meer informatie vinden over dit spel?

Het kwartetspel Praat met mij is onderdeel van de gereedschapskist Praat met Mij, Het kwartetspel is te bestellen bij Stichting ABRI. Dit kan door een e-mail te sturen naar ingrid@stichtingabri.org.

9 Samen sterker

Training van het LFB

Wat is het?

Samen Sterker is een training op maat, die gegeven wordt door LFB Scholing en Training. De LFB biedt de training Samen Sterker aan, waarin mensen met een LVB de mogelijkheid krijgen om zich te ontwikkelen in het in de praktijk brengen van hun ervaringsdeskundigheid. De ervaringsdeskundige leert in deze training zijn of haar kennis en ervaringen op een methodische wijze in te zetten. De training Samen Sterker is gericht op het aanleren van verschillende vaardigheden die essentieel zijn bij het functioneren als ervaringsdeskundige. De Samen Sterker training bestaat in totaal uit 10 dagdelen. Vooraf aan de training is er een informatiebijeenkomst.

Wat is het doel?

Met het volgen van de training Samen Sterker zijn deze resultaten te behalen:

- De deelnemers zijn in staat om een eigen presentatie te geven.
- De deelnemers zijn in staat om hun eigen grenzen aan te geven en deze te herkennen bij anderen.
- De deelnemers zijn in staat om feedback te geven en te krijgen.
- De deelnemers leren omgaan met het herkennen en benoemen van emoties.
- De deelnemers leren verschillende werkvormen zoals rollenspellen of associatie-oefeningen.
- De deelnemers leren hoe je samenwerkt, hoe je communiceert en hoe je vragen stelt om achter bepaalde informatie te komen.
- De deelnemers leren oog te hebben voor zichzelf en voor anderen.
- De deelnemers leren wat afhankelijkheid en onafhankelijkheid met je doet.
- De deelnemers leren om te gaan met hun beperking en die van anderen.

Enmalig in te zetten of frequent?

Eenmalig.

Is het gratis?

Nee. Het wordt o.a. aangeboden bij zorgaanbieders en gemeenten. Zij betalen de training waardoor mensen met een LVB gratis deelnemen.

Waar kan ik meer informatie vinden over deze training?

Meer informatie vindt u op de [website Scholing & Training](#) van de LFB. Ook kunt u een e-mail sturen naar I.wolters@lfb.nu of scholingentraining@lfb.nu of te bellen naar 06-11879027.

10 Themacafe's van LFB

Ontmoetingsvorm

Wat is het?

In een themacafé komen mensen met een LVB bij elkaar om ervaringen, ideeën, wensen en knelpunten te bespreken. Tijdens een themacafé staan zowel belangenbehartiging als lotgenotencontact centraal. Op deze bijeenkomsten zijn ook begeleiders aanwezig.

Elke zes weken organiseert LFB Onderling Sterk op verschillende plekken in heel Nederland themacafé-avonden. Medewerkers kiezen een thema in samenspraak met de leden. De LFB geeft het thema vorm, gericht op mensen met een verstandelijke beperking. De avonden variëren van opzet: soms gaan de deelnemers spelenderwijs met het thema aan de slag, soms is er een gastspreker, een andere keer bespreken de aanwezigen het thema in groepjes.

Wat is het doel?

Mensen met een LVB praten en informeren met lotgenoten over een thema. Het doel is dat mensen met een LVB elkaar ontmoeten en ervaringen kunnen uitwisselen. De uitkomsten gebruiken de medewerkers vaak als signaal richting beleidsmakers.

Enmalig in te zetten of frequent?

Enmalig of frequent.

Is het gratis?

Ja, deelname is gratis.

Waar kan ik meer informatie vinden over deze vorm?

Meer informatie vindt u op [de website van LFB](#). U kunt ook een e-mail sturen naar info@lfb.nu of bellen naar 030-2363761.

11 Zeg het zelf!

Wat is het?

Zeg het Zelf! is een onderzoeksinstrument om de kwaliteit van het bestaan van mensen met een LVB te toetsen en te verbeteren. Bijzonder aan het instrument is dat deze mede door mensen met een verstandelijke beperking zelf wordt uitgevoerd. Zij zijn tenslotte het beste in staat om met mensen die ook een LVB hebben, een gesprek te voeren over hun leven en over de ondersteuning die zij (willen) ontvangen. Onderwerpen die centraal staan zijn:

- Contacten buitenshuis
- Wonen
- Werk en dagbesteding
- Zelf bepalen
- Over het gevoel
- Ontwikkeling

Dit instrument wordt tot nu toe vooral binnen zorginstellingen gebruikt maar is ook in te zetten als onderzoeksinstrument in het gemeentelijk domein. Mocht u als gemeente hier interesse in hebben dan kunt u contact opnemen met het [LSR](#). Zij verkennen samen met u de precieze vraag geven aan hoe dit instrument dan ingezet kan worden.

Onderzoeksinstrument van LSR en LFB

Het gebruik van het instrument vraagt veel inzet; de randvoorwaarden zijn van groot belang voor een goede afname. In de voorbereidingsfase gaat het met name om het informeren en medewerking verkrijgen van alle betrokkenen (management, cliëntenraad, bewonersraad, cliëntvertegenwoordigers). Bij de afname gaat het om logistieke zaken en om eventuele begeleiding van de geïnterviewden.

Wat is het doel?

Zeg het Zelf! wil mensen met een verstandelijke beperking betrekken bij het toetsen en verbeteren van de kwaliteit van hun bestaan. Daarnaast zorgt de methode voor een betere samenwerking tussen mensen met een verstandelijke beperking en zorgverleners. Het onderzoek leidt tot concrete aanbevelingen die realiseerbaar zijn en die betrokkenen inspireren om er mee aan de slag te gaan.

Eenmalig in te zetten of frequent?

Eenmalig of frequent.

Is het gratis?

Nee.

Waar kan ik meer informatie vinden over dit instrument?

Meer informatie vindt u op de [website van het LSR](#).

Colofon

Auteurs: Anne Lucassen en Shahrzad Nourozi

In samenwerking met: Stichting Prisma Amsterdam, LFB, Ieder(in), stichting ABRI, LSR, Zorgbelang Gelderland, Cliëntenbelang Amsterdam, Disability Studies NL, Gemeente Almere en de LVB-doelgroep.

Eindredactie: Communicatie Movisie

Vormgeving: Ontwerpburo Suggestie & illusie

Downloaden: www.movisie.nl/publicaties

© Movisie, 2018

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Dit rapport is mede tot stand gekomen met subsidie van het ministerie van VWS.